

DEFENSAM ELS VALORS REPUBLICANS

La setmana que ve es compliran noranta-cinc anys de la commemoració de la Segona República a l'Estat espanyol. A les Illes Balears ho recordarem amb més orgull que mai, davant dels atacs que el PP i Vox canalitzen a través de la derogació de la Llei de Memòria Democràtica.

Com cada any des del 2022, Més per Sóller retrem un sentit homenatge a les persones del nostre municipi que varen defensar els valors republicans, de forma legítima i democràtica.

La proclamació de la Segona República el 14 d'abril de 1931 constitueix una de les principals fites dins la història de la lluita dels pobles de l'Estat espanyol per la consecució de les llibertats democràtiques i la justícia social. El cop d'Estat del juliol de 1936 i el triomf del bàndol franquista a la sagnant guerra civil que el va seguir, significaren l'estroncament d'aquesta experiència democràtica i modernitzadora, i la instauració d'una cruenta dictadura que es perllongà durant quatre dècades.

Un període transformador

El vot de la dona, les lleis de divorci i de l'avortament, l'educació pública i laica, les reformes en matèria social i agrària, la separació Església-Estat, la reforma de l'estament militar, són, junt amb la resta de les llibertats individuals i socials, algunes de les fites del període republicà tot i el complicat context polític i econòmic dels anys 30 i la manca d'una cultura democràtica arrelada.

Precisament, la Constitució Republicana va tenir una voluntat transformadora que proporcionà als seus ciutadans més drets i llibertats, així com justícia social. Un trencament radical i profund amb el règim monàrquic borbònic caracteritzat, com constaten les cròniques històriques, per la corrupció, la desigualtat social i l'autoritarisme.

La capacitat dels ciutadans republicans d'escollir el seu cap d'estat mitjançant unes eleccions lliures es contraposa a la impossibilitat de fer-ho en l'actualitat dins l'Estat. El desenvolupament cap a una democràcia millor i més plena interpel·la a tota la societat i especialment als partits polítics democràtics a apostar pel model republicà, l'únic que garanteix la renovació de càrrecs de totes i cadascuna de les institucions públiques en especial atenció a la del cap de l'estat.

Més participació política

En aquest sentit, la II República suposà també un gran augment del procés de participació política de la població, amb un increment de la sensibilitat i implicació política dels ciutadans i ciutadanes envers els problemes reals de la societat. Per primera vegada sectors de la població que tradicionalment havien estat exclosos de la vida política, pogueren participar en el debat públic. El dinamisme polític, social i cultural fou intens, amb un augment de les associacions polítiques i sindicals, de les entitats culturals i recreatives, que es convertiren en autèntiques eines de participació ciutadana i canvi social en una perspectiva de progrés.

L'educació com palanca de canvi

L'accés a una educació obligatòria, laica, pública i gratuïta va voler acabar amb el problema endèmic de l'analfabetisme sobretot entre les classes més humils. Una població culta i formada en valors de llibertat en tots els seus àmbits que es contraposa a un model que encara avui finança l'educació privada i elitista que, en moltes ocasions, va en contra de la llibertat d'elecció i la igualtat dels seus alumnes sota l'eufemisme legal.

Un espai de progrés que fou fortament represaliat precisament pel gran potencial transformador que tenia el sector educatiu.

A Sóller, persones com Maria Mayol, Bernat Marquès i els batles Miquel Arbona Colom, Antoni Mayol Simonet, Bonaventura Mayol, Miquel Colom Mayol, Josep Serra Pastor i Llorenç Roses Bermejo entre d'altres defensaren els valors republicans. Per elles i per ells, dimarts recordarem i homenatjarem amb orgull la seva tasca.

Més per Sóller